



Storingsvalget 2017:

## Tannhelse i partiprogrammene

Mandag 11. september er det igjen tid for å gjøre sin borgerplikt, nemlig å avgi stemme ved valget til nytt Storting for perioden 2017–2021. I den anledning har vi gjort en gjennomgang av tannhelse i partiprogrammene.

**H**va mener partiene om tannhelse? Har partiene noen særlige prioriteringer? Og er det programfestet hvem man mener bør ha ansvar for den offentlige tannhelsetjenesten?

Avslutningsvis har president i NTF, Camilla Hansen Steinum, oppsummert sine tanker om politikken og NTFs syn på veien videre.

### Arbeiderpartiet Tannhelse

De siste 30 årene har det skjedd en betydelig bedring i tannhelsen. Likevel er dårlig tannhelse fortsatt et betydelig helseproblem i Norge.

Siden 2005 har flere sårbare grupper fått gratis eller billigere tannbehandling. Det er store kostnader knyttet til videre utvidelser. For å styrke rettighetene på dette feltet er det nødvendig å gå gradvis frem. Særlige sårbare grupper skal prioriteres.

#### Arbeiderpartiet vil

- Styrke det forebyggende arbeidet for god folketannhelse
- Utarbeide en plan for gradvis økt satsning på tannhelsefeltet
- Innføre skjermingsordninger på tannhelseutgifter til personer med svak økonomi og dårlig tannhelse, samt utrede hvilke ordninger som best møter dette behovet
- Forbedre ordningene for refusjon gjennom folketrygden til spesielle diagnoser

Det regionale nivået skal beholde sine oppgaver innen skole, helse, kollektivtransport og tannhelse.

[https://res.cloudinary.com/arbeiderpartiet/image/upload/v1/ievv\\_filestore/6c95130b5034408cb395d367629150571fcb6ae0d57346cab6bb60d8e5962e4f](https://res.cloudinary.com/arbeiderpartiet/image/upload/v1/ievv_filestore/6c95130b5034408cb395d367629150571fcb6ae0d57346cab6bb60d8e5962e4f)

### Høyre Tannhelse

- Sørge for gode tannhelsetjenester og gode offentlige støtteordninger for sårbare grupper.

<https://hoyre.no/aktuelt/nyheter/2017/nytt-partiprogram-storingsvalg-hoyre-program-stortinget-valg-2017/>



### Fremskrittspartiet Tannhelse

Fremskrittspartiet mener at tannhelsetjenesten må styrkes gjennom bedre refusjonsordninger. Tannlegene må være en integrert del av helsesektorens samhandling. Samhandling er nødvendig både i forbindelse med pasientsikkerheten, fellesinnsatsen mot livstilssykdommer og for å sikre pasientenes økonomiske rettigheter. Tennene er en del av kroppen, og sykdom i munnhulen må derfor ses på som en ordinær diagnose. Pasienter som mottar hjemmesykepleie eller sykehjemstilbud, skal kunne fortsette hos sin faste tannlege, og kostnader for dette refunderes fra det offentlige på lik linje med det en offentlig tannhelseklinikk ville fått for samme type behandling.

### Fremskrittspartiet vil:

- Opprettholde og videreutvikle satsingen på forebyggende tannhelse, særlig overfor unge og syke eldre
- Stimulere til samhandling mellom tannhelsetjenesten og den øvrige helse- og omsorgstjenesten
- Bedre refusjonsordningene for sykdomsrelatert tannbehandling, og på sikt redusere kostnadene til egenandel på lik linje med øvrig helsebehandling
- Sikre tilstrekkelig informasjon til de gruppene som har krav på å få dekket tannbehandling
- Fjerne egenandel på nødvendig tannregulering av barn

<https://files.acrobat.com/a/preview/93dcdade-fe5c-4383-a17b-37ce7aad79fd>



venstre

### Venstre Tilgjengelig tannhelse

Tannhelse er et luksusgodt for mange. En del grupper får gratis tannbehandling, men disse ordningene omfatter ikke alle som har vanskelig for selv å betale for tannbehandling. Venstre vil at mennesker med svak økonomi skal få støtte til tannbehandling, og at flere skal få støtte til større inngrep. Samtidig kan det være behov for en gjennomgang av tannlegebehandling med tanke på økt standardisering av prosedyrer og kostnader.

#### Venstre vil

- Gjennomgå refusjonsordningene for å inkludere lavinntektsgrupper og innføre en høykostnadsbeskyttelse

- Videreføre et fylkeskommunalt/regionalt ansvar for tannhelsetjenesten, men åpne for kommunal drift der det ikke forringer det regionale tilbudet.

<https://www.venstre.no/assets/Storingsvalgprogram-2017-web.pdf>



### Kristelig Folkeparti

Regionene må beholde ansvaret for videregående opplæring, fagskoler, kollektivtransport og tannhelse.

KrF mener at det offentlige engasjement også må rettes mot grupper som anses å ha et særlig behov for tannhelsetjenester.

#### Tannhelse

Den offentlige tannhelsetjenesten må sikres tilstrekkelig finansiering for å ivareta de lovpålagte oppgavene de har. Det må legges til rette for godt samarbeid mellom privat og offentlig tannhelsetjeneste for å ivareta den øvrige befolkningens behov for tannhelsetjenester.

- Vurdere om folketrygdens stønadsordninger for tannhelse bør utvides, og om flere grupper bør inkluderes i ordningene.

<https://www.krf.no/globalassets/vedlegg/politiske-dokumenter/krfs-vedtatte-storingsprogram-2017-2021-ikke-korrekturlest.pdf>



## Senterpartiet

### Senterpartiet

#### Tannhelse

- Stortinget har vedtatt at ansvaret for tannhelse skal overføres til kommunene. Senterpartiet vil at tannhelse fremdeles skal være et fylkeskommunalt ansvar.

- Styrke ordningen hvor særskilte grupper får støtte til tannbehandling etter lov om folketrygd, slik at utgiftsdekningen står i forhold til de faktiske utgiftene.

- Iverksette tiltak for å begrense nordmenns bruk av tannbehandling i land med høy risiko for spredning av resistente bakterier.

<https://www.senterpartiet.no/aktuelt/senterpartiets-program-2017--2021-copy>



### Sosialistisk Venstreparti

- Sikre at barn som ikke dukker opp til kontroll ved helsestasjonen, hos fastlegen og hos tannlegen følges raskt opp.

#### Tannhelse

I dag kvier mange nordmenn seg for å gå til tannlegen, ikke bare av frykt for hull i tennene, men også av frykt for utgiftene. Tennene er en viktig del av helsen vår, og SV vil at tannhelsetjenestene skal dekkes av folketrygden, slik andre helseutgifter gjør.

### SV vil

- Bygge ut den offentlige tannhelsetjenesten slik at flere voksne kan få behandling i offentlig regi.

- At tannhelse skal bli en del av folketrygden. SV vil fase inn en refusjon av alle tannlegeutgifter over 2500 kr etter statlig fastsatte takster.

- Styrke tilsynet for å unngå overbehandling.

- Utvide gratis tannhelse til fylte 20 år.

[https://www.sv.no/wp-content/uploads/2017/03/170503\\_Arbeidsprogram-2017-2021.pdf](https://www.sv.no/wp-content/uploads/2017/03/170503_Arbeidsprogram-2017-2021.pdf)



### Miljøpartiet de grønne

De Grønne vil i økende grad prioritere forebygging fremfor reparasjon på alle områder i samfunnet. Et mer bærekraftig samfunn fremmer bedre helse i befolkningen. Sykdom og skader kan likevel ikke unngås. Samtidig som vi ivaretar mennesker med arvelige, medfødte og ervervete sykdommer og skader må tidlig innsats og forebyggende helsearbeid prioriteres i større grad enn nå.

[https://docs.google.com/document/d/1kmgcdxwy8SOigZbdQUzHL\\_7Mw4v\\_mz7NoUPOJe5ezd8/edit](https://docs.google.com/document/d/1kmgcdxwy8SOigZbdQUzHL_7Mw4v_mz7NoUPOJe5ezd8/edit)



### **Rødt**

- Fjerne egenandelen på helse- og tanntjenester

- Tjenestene skal være gratis for brukerne og uten egenandel. Dette gjelder alt fra tannhelsetjenester til tekniske hjelpemidler for folk med funksjonsnedsettelse

- Tannhelsetjenester skal finansieres og drives av det offentlige.

- Bruk av tannundersøkelse og røntgenundersøkelser for å bestemme alder er uvitenskapelig og uetisk. Praksisen må opphøre straks.

<https://cdn.sanity.io/files/cvvjxa4t/production/7JCMC1dpjupPsBFkryZnsig7.pdf>

### **Kommentar fra NTFs president, Camilla Hansen Steinum**

- Et godt utgangspunkt!

Gjennomgangen av partienes programmer viser at tannhelse er viktig for så godt som alle partier. Partiene er særlig opptatt av tannhelse for sårbare grupper og ønsker å styrke de økonomiske støtteordningene for tannbehandling for disse gruppene. Dette er NTF helt enig i. Folketrygdens stønadsordninger må utvides og målrettes og flere grupper inkluderes. Tannhelsen i Norge er god, men fortsatt faller noen grupper utenfor i dagens system. Når midlene til tannhelse er begrenset må disse prioriteres først.

At partiene er tilnærmet samstemte om betydningen av bedre ordninger for sårbare grupper er et godt utgangspunkt for videre arbeid med å realisere politikken. Men, vi vet at det ofte er langt fra å programfeste noe til iverksetting. Partiene formulerer seg gjerne med ord som «styrke, utrede og forbedre». Dette er lite forpliktende og utfordrer oss i NTF til å holde partiene ansvarlige – slik at ordene ender i handling.

Partiene skiller seg langt mer fra hverandre når det gjelder organiseringen av Den offentlige tannhelsetjenesten. Arbeiderpartiet, Senterpartiet, KrF og Venstre har alle programfestet at den offentlige tannhelsetjenesten skal være organisert på regionalt nivå. Dermed er det flertall på Stortinget for dette. Det er gledelig at våre standpunkter har nådd frem i denne saken.

Høyre og FrP har ikke programfestet sitt standpunkt, men proposisjonen regjeringen Solberg la frem for Stortinget denne perioden gikk inn for å flytte ansvaret for den offentlige tannhelsetjenesten til kommunen. NTF vil selvsagt følge saken grundig opp i neste fireårsperiode.

Ingen av partiene signaliserer store løfter og vi hadde nok gjerne sett at partiene hadde vært mer konkrete. Oppsummert er likevel partienes programmer et godt utgangspunkt for å sette tannhelse på dagsorden i neste fireårsperiode – uansett regjering.

*Øyvind Berdal  
Rådgiver for politisk kommunikasjon i NTF*